

lod den falde. Dette er en politisk Taktik, som, i alt Fald ikke for min Betragtning ser videre tiltalende ud. Jeg vilde finde det langt mere naturligt, om nu Raadet gik ud paa, at vi sørgede for, at saa mange som muligt vilde være med til at arbejde fremad for en virkelig frugtbar Samsundsvudvikling.

Jeg nævnedes, at et af de vigtigste og, som jeg haaber, ogsaa sikreste Resultater af den forestaaende Rigsdagssamling jo bør være Finansloven for det kommende Finansaar; og ved at se paa Finanslovsforlaget er det ganske vist, at det indeholder adskilligt Forhandlingsstof. Det indeholder ganske vist ogsaa adskillige Stridsspørgsmaal, som kunne give Anledning til varme Debatter; men jeg tror dog ikke, at der paa Finanslovsforlaget findes noget saadant Stridsæmne, som skulde kunne være uoverkommeligt; og det vil forhaabentlig lykkes at føre en ordinær Finanslov igennem. Jeg tror tilige, at vi efterhaanden mere og mere ville lære at sætte Pris paa den store Forskel, der er paa at ende en Rigsdagssamling saaledes, at man overlader Regeringen hele Stillingen, og derimod at slutte med en af Rigsdagen vedtagen og af Kongen sanktioneret Finanslov.

Jeg skal med Hensyn til Finansloven minde om, at vor Stilling efter disse 10 sidste ulykkelige Aar havde været adskilligt vanskeligere end nu, og at vi nu noget nær havde staaet ved den finansielle Ruin, dersom ikke vor Finanslov, vort Budget havde en vis Elasticitet i sig, idet det er affattet meget nøgternt, og det har gjort, vel ikke at vi til Dato ere komne ufsadte over Vanskelighederne — som jeg straks skal komme til nærmere at berøre — men at Resultatet ikke har været saa ødelæggende, som det vistnok ellers vilde være blevet. Sagen er nemlig den, at naar man lægger Mærke til vort Budget og sammenligner det med det tilsvarende Regnskab, vil man gennemgaaende finde, at vore Indtægtsposter ere kalkulerede lavere og ikke lidt lavere, end de i Virkeligheden vise sig at blive, og at vore Udgiftsposter i Reglen ere kalkulerede højere, end de i Virkeligheden vise sig at blive — ganske vist med Undtagelse af et Ministerium, nemlig Krigsministeriet, der jo banner en Stat i Staten, der til Dato har levet efter sine egne Love. — Maaſte vil det kunne interessere ærede Medlemmer at høre nogle enkelte Tal, som vidne om denne Egenſkab, som jeg kalder Elasticiteten i vort Budget. Fremgangen vilde de let se ved at sammenligne Regnskabet for 1893—94 med det Budget, hvorpaa dette Regns-

de Indtægtsposter, som man kan hilse med særegen Tilfredshed, er der den, at Jærnbannerne have forbedret deres Stilling — jeg nævner aldeles runde Tal — med noget som en halv Million, regnskabsmæssigt i Forhold til Budgettet. Paa § 4, de direkte Skatter, som jo ellers ere temmelig ubevægelige, finder der ogsaa en Fremgang Sted, idet nemlig Bygningsſkatten saavel i Byerne som paa Landet vokser ret anſelig; den er i dette Regnskabsaar vokset med ca. 200,000 Kr., og dette Beløb fordeler sig ligelig paa By og Land, saa at Landets Tilvækst udgør 100,000 Kr., Byernes og Kjøbenhavns ligeledes 100,000 Kr. Ogsaa de indirekte Afgifter ere i stærk Stigning; de have i alt Fald hidtil været det, om der end i dette Øjeblik er en lille Tendens til Standsning; det er jo ikke let at bedømme endnu; men i det sidste Regnskabsaar er Stigningen paa disse Poster meget betydelig. Jeg skal hende Opmærksomheden paa en Post, og det er Arveafgiften. Den er i sidste Regnskabsaar stegen med noget saadant som 300,000 Kr. i runde Tal. Naar jeg nævner denne Afgift, maa det maaſte være mig tilladt at indſtyde den Bemærkning, at det snart kunde være paa Tide, at vi søgte at gaa i det engelske og nu ogsaa det franske Fodspor: at saa en Reform med Hensyn til Arveafgiften, gaaende ud paa, at de mindre Arveparter blive fritagne, hvorimod større Byrder komme til at hvile paa de større Arveparter. Saaledes er det ſket i England, og de ere i Færd med at gaa ſamme Vej i Frankrig. Toldindtægten er vokset i det forløbne Regnskabsaar med over 1½ Mill. Kr. Det er navnlig denne, som i den allersidste Tid synes at ſaa en lille Tendens til ikke at ville forſætte ſin Stigning, men, ſom ſagt, det vil ikke endnu kunne bedømmes, da vi ſtaa midt i Finansaaret, men man maa jo ogsaa være noget forberedt paa, at de vanskelige Tider og Konjunkturer overalt for Erhvervsvirksomheden komme til lidt efter lidt at ſætte Mærke ogsaa paa dette Punkt. Der er en Post, hvis Stæbne man vil være meget intereſſeret ved at ſe. Det er Brændevinsſkatten. Den viſer os en Stigning i sidste Regnskabsaar af ca. 100,000 Kr.; denne Stigning er lang, lang mindre, end den var for 2 Aar ſiden, og dertil kommer, at i de ſidſt forløbne 12 Maanedes, hvorefter det ny Budget bliver lagt, alſaa for Maanederne fra 1ſte Auguſt 1893 til 1ſte Auguſt 1894, er der endogsaa en ikke ganske ubetydelig Nedgang, en Nedgang af en 60,000 Kr. i Sammenligning med sidste Regnskabsaar. Jeg bemærker dette i Forbindelse med de Forhandlinger,